

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
 Néptantóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
 Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Megjelenik hetenkint kétszer: **vasárnap és esütörtökön.**

Szerkesztőség: **Gromon- és Zrinyi-utca sarkán.**
 Kiadóhivatal: **Csendes-utca TOTH-féle ház.**

Megyei közgyűlés.

Megyéni közgyűlésük szerdán, okt. hó 3-án tartotta meg az évi harmadik évnegyedes közgyűlését.

A tárgysorozatba nagy száma volt felvéve az ügydaraboknak, 107 pontból állott az: azt hittük, hogy legalább is két nap szükséges annak letárgyalására, tényleg azonban letárgyalott három rövid óra alatt.

Nem is érdeklődött senki a fölolvasott határozatok iránt, de nem is jelentek meg sokan a bizottsági tagok közül. Szinte nevétségnek tűnik föl, hogy a nagy Bács-Bodrogh-megyének 600 törvényhatósági tagja közül nincs több egy közgyűlésen mint 66, — beleértve a központi tisztviselőket is. És ezek is — úgy látszik — csak azért jöttek össze, hogy vidéki ismerőseikkel találkozhassanak és hogy a határozatok fölolvásása alatt beszélgethessenek. Egy szavazás alkalmával nem adatott be több mint 66 szavazat, pedig ugyancsak sietett mindegyik a kezébe nyomott szavazati lapot odadobni a szavazatszedőnek.

Száras egymásutánban vették elő a kibocsátott program egyes tételeit és egyhangulag, minden észrevétel nélkül fogadtatott el az állandó választmány javaslata.

Mi a gyűlés lefolyását csak vázlatosan ismertetjük, a főbb pontok fölemléksévé, mert minden egyes szerződés vagy magánjogi határozat megerősítésével foglalkoznunk hosszadalmas lenne.

Elnökö főispán 9 órakor megnyitván a gyűlést első kötelességének tartja megemlékezni a nemzetért gyászról, Trefort haláláról és egyben indítványozza, hogy a törv. bizottság az elhunyt emléke iránt táplált kegyelete és hálfaja kifejezését jegyzőkönyvbe is örökítse meg, az elhunyt családjának meg részvét-iratot küldjön. — A kissé késő érkezett indítványt egyhangulag elfogadta a gyűlés.

Az alispáni jelentés a megye közállapotaival foglalkozva, megemlékezett többek között a napi lapok által annyira gyalázott közbiztonságunkról s kiemeli, hogy a rosszhírt csakis az, egy másik törvényhatóság területén elkövetett rablás alapján becsatolták szélnek. Tehát rehabilitálni igyekezett botránys közbiztonságn-

kat, és a megyei rendszert intézményének mielőbbi életbeletételével is kecseket. A gyűlés a jelentést különben egyhangulag tudomásul vette.

Tárgyalott ezután Zenta rendezett tanácsú városnak külön törvényhatósággá leendő alakulása iránt beadott kérelemlevele, melyet a helyigazgatóság jelentésével együtt küldött le. Az erre vonatkozólag fölolvastott állandó választmányi határozat minden észrevétel nélkül elfogadtatott, mely szerint a megye Zenta ebbeli törléséhez nem járul hozzá.

Nem egyikik bele külön törvényhatósággá alakulásába s ezen magatartását ez ügyben azzal indokolja, hogy a Zenta kérelmelevélben felhozott indokokat sora megezafolja s fölemlíti hozzá még a város bonyodalmas politikai viszonyait is.

Az éves eseldek felmondási és elszögödelési idejének meghatározása iránt alkotott vármegyei szabályrendeletben a minisztérium némi módosítások eszközését látja szükségesnek, a mit a választmány indítja s a gyűlés tudomásul veszi.

Alispáni indítványozza, hogy Csáky Albin gr-nak vallás és közoktatásiügyi miniszterre történt kinevezése alkalmából üdvözlő iratot küldjön föl a megye ő nagyméltóságához. — A gyűlés egyhangulag elfogadja az indítványt.

Ö- és Uj-Sóóvé községeknek, az újvidéki járáshoz való esatoltatása kimondatik.

Zenta városnak a megyei nyugdíjalaphoz való hozzájárulása szintén kimondatik s az illetmény megállapítatik.

Az 1882-ik évi megyei házipénztári számadók részére megadatik a fölmontvány.

A közmunka-szabályrendelet miniszterleg jóváhagyott. Tudomásul vétetik.

A megyei gyámhatóság szabályrendeletének némi módosításai, nevezetesen a kamatlábnak 6% -ról 5%-ra leendő leszállítása elfogadtatik.

A gyűlés el nem helyezett árpénztári pénzkészlet elhelyezésére alkalmas pénzüzetet kijelölése tárgyában névszerinti szavazás után egyhangulag a „Zombori takarékpénztár” jelöltet ki.

A legtöbb adót fizető megye-bizottsági tagoknak 1886-iki évre összedállított névsora tudomásul vétetik.

Széchenyi Jenő leköszönése folytán írsedesbe jött közigazgatási bizottsági tagságra egyhangulag (66 szavazattal) Plukovits József választott meg, egyben főispán dr. Alföldi Lajos, orvostisztiszelbéli megyei járás-orvossá nevezte ki.

A Zentán megejtendő városi képviselőválasztáshoz választási

elnöknek és a részleges tisztújítás alkalmára netán szükséges alispáni helyettesnek Schlagger Gyula megyei főügyész küldetik ki.

Alispáni előterjesztések a megyei úthálózat megállapítása, a mútakra szükséges zútot kavicskészület biztosításának jóváhagyása stb. iránt, — tudomásul vétetik.

Poppovits Szávó tanító és Lautenbach-Klein Magdolna özy. tanítóné nyugdíjaztatnak.

Zenta város közgyűlésének határozata, a vasutépítési ügyben megállapított összegnek beszerzésére küldött háromtagú bizottságnak megbízatása tárgyában, — helybenhagyatik és a Kozits István és társai részéről beadott felebbesnek nem ad helyet a gyűlés.

Petrovessző az adai földm. iskola javára alapított tett. Jóváhagyott.

Tovarisova írnek-közbesítői állást akar rendszeresíteni, Ö-Besese egy számvetői állást. Egyik sem hagyatik helyben.

Ö-Szatárnak kölesön felvétel engedélyeztetik.

Parabuty község és plébános között a párbér megváltása iránt kötött szerződés ügyében szolgabírói jelentést kér be a választmány. — A gyűlés tudomásul veszi.

Parabuty, Pivicza, Hodságh, Rác-Milties stb. községek határozata a Hodsághon föllálandó tkvi hivatal helyiségeinek bérleti összeghez való hozzájárulás iránt, — helyben hagyatik.

Több községnek a felolós örökkel kötött szerződésai helyben hagyattak, leiratni kért kölönböző díjak leirattak.

— Mire a tárgysorozat végére érték 12 órakor, már nem volt bizottsági tag a teremben. Belefáradtak a — hallgatásba.

Magyarország vármegyei, önálló törvényhatóságú és rendezett tanácsú városai tek. közönségéhez

hazaifias tisztelettel.

Midőn ezelőtt három évvel egyesületünk a nemzet közhelyesítésével megalakult, kiváló hazafias férfiak, hatóságok és testületek részéről vettük azt a kijelentést, hogy nagyobb mérvű pártolásra érdemes voltunkat iparokjunk először — tényekkel igazolni. Az eszme különbben való nemességét, a föllépés égető szükségét mindenki elismerte: de előbb magatartásunk minden tekintetben

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Intés.

Ne szedj csupán szép rózsákat,
 De tövist is jó magadnak;
 Szép rózsáid hervadandók,
 Töviseid megmaradnak!

Gondold meg: a tépett rózsák
 Vajmi hamar elhervadnak;
 Mig az ápolt tövisnek majd
 Illatos rózsákat adnak!

Egykor és most.

Tiszta volt és derült az ég,
 Vig napokat éltem mindég
 S nem oly régen . . . .
 S mert hát nem volt egyéb dolga:
 Még a nap is rám mosolyga
 Tünderszipen!

Sohasem volt számom-bánom.
 Csak örökös dinom-dánom
 Egész nap és egész heten! . . .

Most már lassan borul az ég;
 Többé az a nap sem úgy ég
 Fenn az égen . . . .
 Hejh! még ő is azt susogja
 Szomorúan mosolyogva:
 Jobb lesz nekem,
 „A hol többé nem fáj semmi,
 Csöndesen majd megpihenni.”
 Lenn a rideg sűrűfénken! . . .

Szabadka Gyula

A hypnotismuss, haszna és veszélye.

A hypnotismuss Pfortzheimban, egy adat ahhoz, hogy mily visszaéléseket úztek a hypnotizmussal Németországban.

(Folytatás.)

Ezt nem lehetett visszatartani s így a legközelebbi ülésen megjelentek A. úr és három-négy médiuma, kikhez W. úr szintén annyit sajátjaiból hozza sorakoztatott. Az ifjú emberek egymás mellett székre ültek, épp úgy a kísérletezők, az előbbi sornak hátat fordítva. Megállapodtak abban, hogy az élnök egy darab papírosra tetszés szerinti hypnoziss hatást írjon föl azon médium számára, a kinél annak be kell állani. A leirt lap minden egyes kísérlet keresztül vívjének adottát át, a ki arról hallgatag tudomást vett és ilykép akaratát tevékenységbe hozta.

— Ha ő a médiumnak mindig hátat fordítva meg fogja adni a jelt, hogy készen van, akkor a jelenlévőknek a kívánt hatás be, vagy be nem következését kell megállapítani. A mint előre látható volt, valamennyi ilykép tett kísérlet tényleg teljesen tagadó eredményt hozott létre. A semmi által nem nyilvánított akarat nem képes fogékony egyenre hatást gyakorolni. A úrnak pl. írás-belileg az lett föladva, hogy ő a W. úr által bevezetett kísérleti egyéneket álomba merítse, míg a sajátját ébren és nem hypnotizált állapotban várakoztassa. Eppen megfordítva esett ki a dolog, midőn A. úr a gyülekezett néma esendjében maga is mozdulatlanul ülve akaratát megerősítte. Egy ellenkísérlet, melyet W. úr tett hasonló eredménnyel végződött. W. úr ugyanis a kísérleti egyének ama tudatán kívül, hogy mely hatás forog szóban, a sajátját érintetlenül hagyta. A. úr pedig elaltatni akarta. Azonban daczára W. úr energikus akaratának, saját médiumai váltak hypnotikussá, míg ellenben az idegenek éber állapotban maradtak.

E mellett hangsúlyoznunk kell, hogy mindkét úr, a mint azt több kísérlet beigazolta, valamennyi médiumra kivétel nélkül könnyedséggel tudott hypnotizáló hatást gyakorolni, ha ők ebbéli zánedékut szavakkal, tekintettel, vagy valamely mozdulattal, nevezetesen jellel nyilvánossá tették. Az akaratsnk ily nyilvánítása nélkül az előirt hatás soha sem következett be.

Hogy a kísérletnek ügyetlen megítétele által egy ízben az akarattávhátás látszólag bizonyító eredménye éretett el, kitűnt ak-

kor, midőn a jelenlévő urak közül egy más írta le a kívánt hatást, mely szerint egy spezialisan e cizra kiválasztott kísérleti egyén bal előkarja idegmerevségbe tessek. Mintán A. úr kijelenté, hogy akarattevékenységét bevezette, a nevezett úr elővigyázata ellenére nem nyúlt a médium más tagjaihoz előbb, hanem rögtön a bal előkart ragadta meg s ily módon akaratlanul is elárulta, hogy a körül forog a dolog.

Természetesen az illető idegek attól fogva rögtön merevékké váltak. Más kísérleteknel azonban kitűnt, hogy csaknem mindig azon testrészek estek kateleptikus merevségbe, a melyek az akaratkísérlet keresztívitelénél elsősorban lettek állapotukra nézve megvizsgálva, jöllehet az előirt hatás éppen nem vonatkozott reájuk.

E tanulságos és példaképpel vitatott kérdések alkalmával utalás történt a már más előzmények folytán mindig észlelt bámulatra méltó egyes symptomokra. A. úr médiumai között ugyanis egy ifjú ember volt, neve E., buzgó testgyakorló, amint róla mondva volt.

Valahányszor E. valamely módon könnyebb vagy mélyebb hypnosissba ejtettett, avagy abból a normális éber állapotba visszahívott, csaknem kommandóra állott be nála egy hosszú sora az ütemszerű és legvadabb módon kivitt kar- és lábmozgásnak. E. ugyanis mindkét lábával egy helyben 2—3-szor fölugrott, még pedig olyan vad energiával dobogva a padlón, hogy a szoba megrázott és nem lehetett tudni, mit bájmuljanak inkább, a médium erejét-e, avagy czípojé sarkának ellenálló képességét?

Együttal mellé kidülleszté, fejét fölemelé és mindkét karját ismételve hevesen dobta le-föl. E sohasem volt a sajátzerű gyakorlatok beállása nélkül hypnotikus, és sohasem ébredt föl a hypnosissból anélkül, hogy ugyanezek — kissé enyhébb módon bár — ne ismétlődtek volna. Más médiumoknál ilyesmi sohasem tapasztaltott. Ennek ellenében ugyanannél mindinkább növekedő mérvben itt-ott más jelenség is mutatkozott, mely a legmagasbb fokban fontosnak bizonyult és a pfortzheimi hypnosiss-dráma utolsó fölvonását bevezette.

Mielőtt tudóstársaink tovább haladnának, előre kell beszánnunk, hogy a hypnosissáltakra gyakorolt suggestio már előbb említett rendkívüli ereje Pfortzheimban is, W. úr számos kísérletei által, melyeket a szakavatott irodalom különösen tanulmányozott,

dicsérendő voltak s sikereinket várta mindenki, az áldozatkészség állandóságát ettől tevényt függővé.

Nem tekintve a föltétel sulyosságát — mert eredményeket érni el megfelelő támogatás nélkül, vajmi nehéz — a komoly kikötést indokoltan ismertük el s e szerint iparkodunk isten után eljánni.

Önérettel küldhetjük meg most tehát a minden vonalon megindított akció kimutatását jelentésképpen a már megfelelőleg áldozott közönségnek, s egyszerűségi mind — hol ennek helye áll fenn — hazafias bizalommal hivatkozva az ígéretek kérészképpen a kiérdemelt további támogatás iránt.

Kimutatásunkba betekintve, meggyőződhetik a nemzet, hogy szent áldozását ép oly tapintattal, mint sikerrel tettük munkába, miről legjobban tanuskodik különben az elismerés, miben immár három éves egyesületünk osztatlan részvétel.

Elismeréssel és bátorítással kísérjük „jogos és nemességünk” fölsőség urunkon, királyunkon kezdve, a magas kormány tagjai, a magyar egyházak fejei, a hazafias sajtó, megsegélt vidékeink s kivétel nélkül összes közéleti előkelőségeink.

S miután kimutatásunk szerint mindazt, a mit eddig kaptunk alkotáinkra lekötöttük, azonban — mint az eléggé ismeretes — meghódítottunk még mindig végtelenül több a meghódítandó: szegényeljük-e — ismétéljük: ott a hol méltányos s illo — a kérés kötelezőségi, mit maga a nemzet adott kezünkbe és vár el tőlünk, midőn itt nem mint erdélyiek, hanem az ország fenálhatását föltételező Erdély megtartásával megbízott öröklök gyánant kérjük a segélyt.

Hol különösebben nem merítették ki részünkre az áldozás, a hállál fogadott segély után is sok mód áll támogatásunkat illetőleg rendelkezésre. Fölemlítve először is a rendszeres pótdó főlszinen levő kérdését, állandó pártfogóként állhatnak úgyünk mellé a hatóságok; akár rendszeres alapítvánnyal, évi segélyvel — vagy ha ez megvan — például egyes birtokeosoknál pótdó önkéntes felajánlására megnyerésével; a legkisebb közönségnek is legalább rendszeres tagul beléptetésével; avagy biztósításával annak, hogy az engedélyezett nyilvános előadások, vagy vármegyék részéről a falusi főné és tánczenedélyek díjának bizonyos százalékát az Erdélyi magyar közművelődési egyeslet javára folyjon stb. Aztán csak 17,000 férfi és nő volna-e Magyarországon, ki az ez idő szerint folyó honvédelemnek tagja lehet, s honnan jöhét erre névze a leghatasósabb impulzus?

A hazafias napi sajtó egyhangú véleménye, hogy a támogatás intenzitásának még csak most kell következnie.

(Vége köv.)

Előfizetési felhívás

„ZOMBOR és VIDÉKE”

VII. évfolyamának 4-ik negyedére.

Október hó 1-ével előfizetést nyitottunk lapunk VII. évfolyamának 4-ik negyedére.

beigazoltatók, Sikérült W. úrnak éber médiumait oly megbízások kivételre bírn, a melyeket hypnotikus álomban szabad adott nekik. Csak egyes eseteket akarunk ezen kísérletek gazdag sorából kiemelni.

Két alvó médium közül, a kik állítólag sohasem zongorizáltak, a mit nehékes munkához szokott kezeit meglepetéssé változtatótt — egyik azt a megbízást kapta, hogy a „Heil dir im Siegeskranz” című dal, a másik Coaksmamettöl egy valézert adjon elő a zongorán. A legesekélyebb habozás nélkül leült először az első, majd fölébredése után a másik ült a zongorához s mindkét kezével játsza végezé feladatát. Amár szvszagszó módon hangzott is, mégis föltűnő könnyedséggel vitetett keresztül és mindenki megtudta némileg ismerni a szándékolt hangnemeket. Nagykezes improvizációra is alkalmas szolgálattak az újdonsült zongorizotoknak, a kik deazára borzasztó bökösöseinknek, mégis bizonyos szabályzereséget tudtak hallatni.

Egy mással álomban elláhtették, hogy ő csak néhány napja lakik Pörtzheimben és született észak-német. Fölébredése után beszéde ereszkedett vele és ő, a ki mindéddig csak pórtzheimi tájszóval tudt beszélni, teljesen szabatos beszédet használt, a mi elég komikus hatást gyakorolt. A jelenlévő egyének nem látsa a vagy nem jelenlévőkön volt megpillantása hypnotikus álomban való suggestio által nagy könnyűséggel értelet el, valamint minden más érzék íglenleges vagy némileg esalódása. J. úr — szintén médium — ébredés után álomban megjelentét ifju hölgyt vélté látni, egy ismerős menyasszonyát, és a jelenlévő urak egyikét kívánságára bemutatnatta neki, aztán advariansan karját nyújtotta, hogy — miként az experimentátor szolgálta volt — a vasúthoz vezesse. Kétségteleül elő is ment volna ő, ha W. úr sietve nem hozza vissza az uteről és meg nem szabadítja érzekeslödésától. Ha az mondatokat az alvónak, hogy egyik vagy másik jelenlévő úr már nincs jelen, akkor a megjelölt úr többé a fölébredt médiumhoz bíába intezett kérdéseket, mert nem volt képes válaszadásra bírn, miámt pedig a többi jelenlévővel igen okosan társalgott. Fölszóllítottán, hogy olvassa meg a szobában jelenlévő egyénekot, tényleg egy személylélvő kevesebbet hozott ki.

Eppen, a mint kívánták, hallott ébredés után egyik szép zenét, a másik előre meghatározott időn belül heves durranást stb. Nevezetre méltó volt egy kísérlet, a melynél az alvó és társulások iránt érzeketlen médiumnak az mondatot, hogy most

Előfizetési feltételek:

Egész évre	8 frt.
Félévre	4 frt.
Negyedévre	2 frt.

Néptanítóknak:

Egész évre	6 frt.
Félévre	3 frt.
Negyedévre	1 frt. 50 kr.

Megyei s helyi hírek.

* **A király Ó felsége** nevenapján ma délelött díszintézis-tel tartatták a rom. kath. templomban.

† **A mártír özvegye.** Battyány Lajos grófné szül. vásonkeői Zselyi Antonia, az 1848-iki első magyar felelős miniszterium elnökének a szabadlághárez első vörjánának özvegye szept. hó 29-én d. u. 6 órakor éleának 73-ik évében Dákán elhunyt. A nagy magyar hölgy drága tetemet az évesben Magyar nemzet mely gyásza kíséri az örök nyugalomra. Béke és áldás hamvaira!

* **Uj-Palánkán** jegyzői állás van üresedésben. Javadmá 700 frt fizetés, lakás és 8 hold szárazföld hasznélvezete. Pályázati határidő h. hó 22.

* **A „Magyar Filozofiai Szemle”** legújabb füzetéről kritikát közölven az Egyetértés, Schmitt Jenő (most már) dr-nak egy abban megjelent dolgozatáról a következőkben emlekezik meg: Schmitt Jenő értekezés: Vázlatok a kategóriáknak pszichológiai-fiziológiai demonstrációjához ezimen. Az a feltűnő Schmitt dolgoiban, hogy míg egyfelől az absztrakciókkal örök hadi lábón áll, ezikkel oly elvont alakban írja meg, mintha csak az absztrakciók uralmának állandósítására törekednék. Ez az értekezés pedig nem csak formájánál, de tárgyánál fogva is túlhajtás, mert az ő kategóriái alapjakban véve fikciók, mit a többik közt azaz is bizonyíthatunk, hogy Schmitt a létnek, valamint a nemlétnek egyaránt funkció erőt tulajdonít. E kettő pedig oly elmondó határozomány, hogy egymást emeszi fel.

* **A zombori takarékpénztárnál** az üresedés-be jött pénztárnoki állásra egyhangulag Baumann Nándor az intézet segédkönyvelője, választottat meg. Az ekként megürült segédkönyvelői állás Solti Gyula, a földmészárosi helyi takarékpénztár segédkönyvelőjével töltöttes be. — A folyó októbertől a jövő márcziusig terjedő hónapokra még egy gyakorlati állás rendszeresítettétt havi 500 frt fizetéssel, mely állásra Gáll Dénes nagykörösi illetőségű ifjú nevezte ki az igazgató. Végül pedig Hrabovszky József, volt pénztárnoknak, 500 frt nyugdíj szavaztatott meg.

* **Szabadka szab. kir. város** törvényhatóságánál pályázat van hirdetve egy 600 frt fizetéssel javadalmazott irodatiszti állásra.

* **Eljegyzés.** Kleinwald Lipót ő-becei tanítónak leányát, Regina Kisasszonyt eljegyezte Kohn Zsigmond kereskedő Szt.-Tamásról.

* **Baja város költségvetése.** Az 1889. évi költségelőirányzat szerint a házi pénztár szükséglete 273.290 frt 37 kr. fedezet 253.420 frt 09 kr. a hiány tehát 19.870 frt 28 kr. Ezen hiány 20% községi pótdával fedendező. — A körházi-és szegény pénztár szükséglete 16.821 frt 87 kr. fedezet 14.737 frt 29 kr. a hiány 2084 frt 58 kr., mely hiányt a házi pénztár fedezi.

* **Kivonat egy kalocsai érseki körlevélből.** Az apostoli szentekék az évi július 18-án a földkeresség összes főpásztoraihoz intézett magas rendelet által hitelsen tudni kívánja azon vegyes házasságok eredményeit, melyek katolikusk felek által, vagy más keresztény felekezettökkel, vagy talán meg nem kereszt-

izvo vas által érintettek és a megégetett hely ébredése után meg-vorósodik, megdagad és hőlyagot ereszt.

Együttal W. ur megérinté a kísérletét egyen ajkait újjával. Ebredés után a médium eleinte beszédes volt, azonban rövid időre azt panaszolta, hogy égv fájdalmat érez ajkaiban, miámt a megérintett hely szemelatomást vorósodott és emelkedni kezdett: de hőlyag nem származott a helyen.

Ezen százfélé kísérlet által bebizonyított hatalma a suggestio-nak idézett oly egy mindig növekvő aggodalmas jelenséget. Ertem t. i. a pórtzheimben később oly jellemzetesé vált örgönjési rohamoktat, melyek a hypnotisáltnál lassanként kifejeződtek. Ezeknek kezdete meglehetősen messze vezet vissza. Az 1886-ik év június havának második felében magán körben kísérleteket tettek, mely alkalommal egy igen használható médiumot a félyhypnosis éber állapotában azzal az előadással vitték tétvítra, hogy Pörtzheim közeleiben egy erdőben golyák által megtámadtatott, megsebesítetett és drága én-jét sikerrel védelmezé azok ellen. A médium, egy erőteljes ifju munkás, gyönyörűen játszotta szerepét.

Haragtol szét dült areceal küzdöve úgy viselte magát, mintha egy láthatatlan ellenség mellére térdelne, annak nyakát megragadná és fejét győzelemittasan ismételve a földhöz vág-dosná. E jelenet oly vad természetesen tűnt föl, hogy a kísérletező a médium gyors fölébredésére által vetett véget annak. Másnap, midőn ugyanezzel és még egy más kísérleté egyénnel ismét nagy közönség előtt experimentáltak, az örtléségi roham ismétlődött, valamint a harez-jelenet is önmagától minden egyes részleteiben minőly az előbbi nap eseményeknek hű képét tárta föl. Csak hogy most a maga körül espedőké dőhe meg nagyobbban látszott és az ébredés kissé késlekedett. Csodálatos módon nem sokára más médiumokkal is hasonló jelenségek mutatkoztak. Ezen esetek különbözölnek lettek megbeszélve. Nevezetesen — úgy mondak — egy freuburgi dősebb úr, a ki — mellesleg legyen mondva — a spirítizmus és ehhez hasonló dolgok iránt előszeretettel viseltetett, oda nyilatkozott volna, hogy az ilyen örgönjési rohamok mindig akkor állanak föl, ha a kísérletnél részt nem vevő valamely egyén az ő kedvezőlen hatásán „magnetikus fluidomával” a hypnotisáltnak nagyon közel áll, vagy tán még is érinti.

(Polyt. köv.)

telt felekkel is kötettek; — továbbá: vajjon a katolika vallás javára, vagy kárára vannak-e különösen azon vegyes házasságok, melyek az apostoli szentekék föltömlényével az egyház szertartásai szerint lettek megáldva. Hogy tehát az apostoli szentekék ezen kívánságának minél pontosabban megfelelessék: fölthívom összes t. ez. lelképszatormat, hogy az anakonyvek és egyéb hivatalos íratok alapján a következő kérdésekre hitelen s határozott feleletet adjanak és azt deczember hó végéig érseki hivatalomnak fölterjessék: 1. Hány vegyes házasság köttetett a plebániában az utolsó tíz (1878—1887) év alatt egyházi föltömlény mellett? 2. Hány vegyes házasság jött létre mondott tíz év alatt egyházi föltömlény nélkül úgynevezett passziva assistentia mellett, vagy a nélkül más keresztény vallásfelekezeti imaházban? 3. Meger-tattak-e híven a katolika egyház által előírt biztósított (cautiones) azon vegyes házasságban elő felek által, kik egyházi föltömlény mellett katolikusk szertartás szerint keltek egybe? 4. Hányan szegtek meg az egyház által követelt és az illető felek részéről a házasságra felépült önként és komolyan nyújtott biztósítottakat? 5. Fordult-e elő eset, hogy vegyes házasságban elő katolikusk felek hitöket elhagytak volna? — és ha igen: hány eset? — Vagy történt-e, hogy a nem katolikusk házasság az egyház kebelébe visszatért volna? s hány líy eset volt? 6. A vegyes házassághó származott gyermekek hányan nem neveltetnek a katolika vallásban, kik különben a) a törvény b) vagy az adott ígérlet szerint abban válnának nevelendők? Mily neműek? Mily koruk? Irassák ki. 7. Mily vallásban kereszteltetnek meg és oktattának, illetve neveltetnek azon gyermekek, a kik apostoli föltömlény nélkül kötött vegyes házasságból származtak.

* **Eljegyzés.** Neumayer Ferencz hodsági tekintélyes iparosnak kedves, szép leányát, Magda kisasszonyt a napokban eljegyezte Seidl Ferencz Uj-Verbászról.

* **Halálozás.** Steinfeld József szabadkai kereskedő és 1848—49-iki honvéd e hó 1-én elhunyt. Gyászelvételre a következőkép szól: Steinfeld József kereskedő, 1848—49-iki honvéd, folyó hó 1-én hajnal 3 órakor éleának 69-ik, boldog házasságának 35-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Az elhunytban fejletlenül, szeretett férjét siratja özvegye: Wöidinger Netty; mely bánatában pedig osztónak a boldogult gyermekek és nevelő-gyermekek: dr. Sziklai Soma feleségével Strasser Bellával, Sziklai Róza és Sziklai Lina, Kellnerne Schaffler Sarola férjével Kellner Mórral, gyermekeivel és unokáival, Schaffler Herman feleségével Berger Emmával és Székely Simon feleségével Wilhelm Czeczályával és gyermekeivel; végül számos rokona, barátja és ismerőse. A boldogult hült temeteli föld hó 2-án déltán 3 órakor fogtak a család 4-ik kir. Dugovics-utcai lakásából a helybeli ír. sarkitömb örök nyugalomra helyeztetni. Szabadka, 1888. október hó 1-én. Áldás emlékre! Béke hamvaira!

* **A topolynai** polgári olvasó-egylet választmányában mozgalom indult meg azért, hogy október 6-án, az aradi vértanú halál évfordulóján istem tisztelet tartassék az ottani rom. kath. templomban.

* **Szabadkán e hó 6-án kezd** meg előadásait Csóka Sándor színtársulata Decei „Csók”-jával. E vigjáték megelőzőleg színe körül „Thália ödvözlete” nagy allegoria, elő népekop. A túsúlat tagjai közül nem egy előtűnik is ismert színész van. Közülük a tagok névsora a következő: Férfiak: Breznay Géza jellemzés és operette-buffó (rendező); Balázy Sándor drámat és kedélyes apa; Csóka Sándor igazgató; Bercy Ferencz hős, jellem és intrik (rendező); Forris István burleszk és operette-komikus; Gyarmathy Gusztáv társalgási szerelmes; Juhász Sándor operette-bariton és népszimfonikus; Nyáry Antal lyrai és társalgási szerelmes; Récz Gyula operette-tenorista; Kovách Elemér cselzóvő és festő; Darvas Henrik; Kulesár János; Pokorny Ferencz; Keeskeméti Sándor; Ujj Ferkó ügyelő; Juhász Károly; Batonyai Miklós; Kiss Pál; Tombor Aladár karnagy; Nagy Desző ruhátáros; Mikó Sándor szertárnok, segédzsinészek, kardinálok. — Nők: H. Fratta Vilma operette és népszimfi primadonna; Ledofsky Mariska operette, koloratur és népszimfonikus; B. Szollosy Ion operette- és népszimfonikus; Almásy Julia soubrette és operette-énekés; Kantay Teréz operette-átlistáné és komikáné; H. Szabó Ilka drámai hős és társalgási színésznő; Roth Fanni drámai, vigjátéki szende, naiv; Arsz Aranka vigjáték és operette-színésznő; Szirmay Teréz anyaszínésznő; Nagy Emma; P. Váradi Mária; Bercy Mari; Farkas Lina; Kolessev Elvira; Jurisics Teréz; Ujj Lajza; Nagy Ilka; Serlegi Ida; Kulesárné Róza szögönő; Keeskeméthyne Amália pénztárosnő, segédzsinésznők, kardinálok.

* **Bíránk figyelmébe.** A budapesti kir. itélő táblán, abból az alkalomból, hogy Vajkay Károly elnök, szabadságidejének eltelte után újból átvette az elnöki teendőket, szept. 24-én teljes nést tartottak. Az elnök ödvözlöven az egybegyűlteket, kiemelte a többi között hogy a hiányosan fölszerelt előbíróasági aktákról szóló kimutatását az elnök havonként, tudomásvétel végett fölterjeszti az igazságügyminiszterhez. Vajjon lesz-e ennek hatása?

* **Sikkasztó könyvvívó.** Kuláról táviratilag értesítették a budapesti rendőrséget, hogy Freund kulai gabonakereskedő czég kárára annak egyik alkalmazottja, Siegl Bertalan huszhat éves könyvvívó sikkasztó követett el. Az elsikkasztott összeg 3300 frt. A sikkasztó megszökött s a z gyanu merült föl, hogy Budapesté feltette útját.

* **Sajtópör.** A „Bácska” című helybeli lapnak július 10-iki számban egy aláírás nélküli nyílterítő közlemény jelent meg a melynek alapján Ormos Kálmán, minthogy a cikk témáását képez becsület ellen, sajtó-följelentést tett. A budapesti kerületi sajtóügyi vizsgálóbírósság ez ügyben a következő végzést hozta: „Bergel Ormos Kálmán zenai lakos által a Zomborban megjelenő „Bácska” című megyei közérdekl politikai közlöny 1888. évi július 10-én kiadott 53. számban, A közönség köréből” fölírással aláírás nélkül közölt közleményben állítólag foglalt sajtóvétség megtörása iránt bándott panaszföljelentés alapján a sajtóügyi vizsgálat elrendelték; egyntal dr. Molnár István Lajos ur, mint az említett lap felelős szerkesztője az inkrimált közlemény szerzője, illetve beklődője nevének és lakásának megjelölése, valamint a vonatkozó kézirtnak beküldése végett fölszóllítatni, a vizsgálat megindításáról kir. föltömlény úr ó mőtöltésiga mint sajtóügyi köz-vádó fölterjesztéssel, panaszos felzetten értesítettint rendelkezti. A budapesti kerületi sajtóügyi vizsgálóbírósság.”

* **Kérelm.** A városi mérnök úr ez úton teljes tisztelettel kéri, miszerint a Borz-utazóban, hol egytlenegy lámpa sínés, és a hol a járdát csak hírelő ismerik, (nemcsak ott ismerik hírelő! Szerk.) Ezen hiányt szokott érelyénél fogva mielőbb pótolni sziveskedjék. — Több szelenczei polgár.

*) **A balnedalgi gyógykúresnek** közt, melyek a természet a szenvedő emberiség áldására teremtett, elvitáztalanul a „Ferencz József” keserűvíz királyi első helyek el. Európai híres orvosi tekintélyek, mint Korányi, Kérmárszky, Gebhardt tanárok

Budapest; továbbá Braun, Bamberger, Leidesdorf, Spiegelberg, Gerhardt, Immermann, Kussmaul, Nussbaum, Vunentrapp és mások úgy vélemények mint klinikai fölöslegessé által ajánlják a „Perez József” keserűvizet, mely azáltal különbözik a többi keserűvíz forrásoktól, hogy kis adagokban jó izé mellett hatásos a szervekre nézve hosszab használattal is kedvező. A párisi gyógyászati akadémiáé meg 1878-ban az elmondott értelemben nyilatkozott s a mult 10 kiállítás alkalmával ezen elsőrangú forrás 10 kiüntetésben részesült. Csatlakozásoktól való óvás végett ajánlatos a kereskedésekben és gyógyszerárakban határozottan „Perez József” keserűvizet kérni.

Színház.

Üdvözlöjük városunk falai között Thália papjait! — Szívesen látott vendégeink ö — s úgyszólván egyedüli szórakozásunk a hosszú téli ivad alatt.

Városunk közönsége az állandó színház felépítése óta annyira haladt a műveltség terén, hogy a színiéletet, — mely azelőtt csak rövid-rövid időre köszöntött be hozzánk, — most úgyszólván lelki szükséglettel képez, mely nélkül csak nehezen tudnánk a különbözően is sivar és egyhangú társadalmi életet végtengetni. Zombor rá van utalva a színiéletre. Közönsége nem kereset másban kárpolitást, mert a szokásos bálak s gyér hangversenyeken kívül társadalmi életében nincs gyűlölye, a hol művelt szórakozást találhatna. S ez ökből születlen megbeszéli e nemes élvezetet, — ha valóban nemes és élvezetes.

Nem panaszkodhatunk nálunk Thália papjait közönyről, ha ök nem ökai annak. Úgyes vezető, lelkiismeretes rendezés s igényeink megfelelő szintársulat méltánylásra talál nálunk.

Megfordítva természetesen sok oka lehet a színiéletnek panasza, melyeket helytelenül keres a közönségben.

A dolog természetben rejlik az igazi ök. A mely szintársulat eléggé jól szervezette, eléggé jól vezetett, elég mulatott, hasznosat és szepet nyujt, az tud magának közönséget teremteni.

Eltölen egy rendezetlen, fejtel szintársulat — még ha itt-ott né is valami sikereset produkálni, — hamar elveszti a közönség bizalmát. És akkor hiába kiáltoz hazafiság, lelkesedés, nemzeti misso stb. nagy hangzása szavak kíséretében támogatást, — mindez csak volt: ma már nincs. A színiéletnek ki kell érdemelnie a támogatást.

Színházunkat az ivadra Ságly és Borsódi színiigazgatók cég nyerte meg. Ismerjük öket egyenként és összesen. Söt az általuk szervezett társulat tagjait is ismerjük nagyrészt. Kimondhatjuk előre, hogy a szintársulat — mely nem egy indokolatlanul merész igényt fog kieligéltlenül hagyni, — a mi viszonyainkhoz képest eléggé jól szervezettnek látszik.

Képvisele van az operette, — a dráma, — a népszínmű minden alakja, ha nem is minden irányban igényeinknek megfelelőleg. — Hogy még a helyi viszonyok tekintetbe vételével is mely műfaj színiélet nélkülözök, — majd csak az előadások folyamán fogjuk megmondhatni.

Ataláltságban csak kedvezöt mondhatunk.

Ily szintársulat Zomborban megállhat. Csak hogy ez nem elég az údvösségre. Jó szintársulat se tud eredményeket fölmutatni hanyag s ügyetlen kezeléssel, s megfordítva, gyenge társulat is sok sikert arathat szorgalom s lelkiismeretes működés mellett.

Az igazgatóságunk tehát az legyen föladata, hogy tagjaiban a kötelességérzetet és hivatáskedvet növelje.

Szigoruan fölügyeljen arra, hogy a társulat minden tagja lelkiismeretes teljesítése kötelességet s holmi botrányos szerepmutadás ne kedvetlenítse el a közönséget a színházjárásról.

Nagy gondot fordítson a társulat segédselejtezőre, különösen a karra, mely a leggyengébb szokott lenni, s mely olykor a legjobb előadás harmoniaját is megzavarja.

A szerepek helyes beosztása is kiváló figyelem tárgyat képez. Itt a színiigazgató gyakran tanusánban részrehajlásot. — Vannak tehetséges kezdök, kik első föllepőkre megnyerik a közönség sympathiaját. A színiigazgatók, illetoleg művészetek, gyakran nem törődnek a közönség kívánlyaitól akarattal s gátat vetnek a tehetséges kezdök előmenetelének.

Pedig a közönség sokszor nagyobb elszóretett viselkedést a kezdök, mint a más megállapodott közepszerü tehetség iránt.

Szeretjük hinni, hogy a vidéki szintársulatok tagjai között művészeniek is rejtezkök, kik hivattva vannak elsőrangú művészeké följödni.

A szintársulatok s művészetek azon legyenek, hogy ilyen kezdök a kulissza mögötti ármányoknak ne essenek áldozatul.

A szintársulat kisérje öber figyelemmel, hogy kit szeret meg a közönség, s legyen fögondja, hogy azt játszsassa, a kit a közönség kíván. E részben nagy enerszúra van szüksége, mely nélkül a művészetes lehetetlenné válik.

A színiészek rendkívül mód feltétekenyek szerepeikre. De a közönség ne érezze meg e feltétekenyek hátrányait.

Mindkét igazgató neje első rangú szerepeket játszik. Ismert tehetségek, kik be tudják tölteni szerepkörököt, — de azért ne legyenek a helyzet urai.

Soha se szabad csupán azért, mert ök tehetik, oly szerepet adniok, melyekben a közönség másokat szeretett volna inkább látni.

Egy szóval: szigorú igazságszeretet legyen irányadó a szereposztásoknál. Erre ügyel a közönség s ügyel a sajtó. A mi a másort illti, az igazgatóknak nem kell tanusítoz adni. Egészen az ö kárunka meg, ha itt elvésztek a közönség izlése.

Hijába minden igyekezetük, ha a másor nem elég változatos s nem felel meg a jogosult igényeknek.

S bizonyos szoliditást vár meg a közönség az igazgatótól anyagi érdekeiben.

Az igazgató legyen eszesen számító s ne nézze a közönséget pénzszáknak, melyet tétésze szerint kizsákmányolhat.

Bizonyos erkölcsi rendnek is kell a színiélet kobélében élni. Tobzódás, kétsápongás, dáridök nem vetnek jó világot a szintársulatra, ha igen gyakran tényezői azoknak.

A színiéletnek nagy oka van becsülettel napfényesen meg-

örízni, mert legközelebb éri a rágalom, a melyből mindig ragad valami.

Egyébiránt tanácsaink a tapasztalt szintársulatokkal szemben egészen fölöslegesök.

Mi csak vázolni akartuk ezzel követendö magunktartását, s jelezni föjündulunkat, mellyel a társulat működését méltányolni akarjuk!

Hissük és reméljük, hogy nem lesz alkalmunk a fönt előadott hibákra rámutathatni s az egész ivad alatt csupa jót és dicsereteset fogunk mondhatni.

CSARNOK.

Műkedvelői előadás.

— F. hó 1-én. —

Zomborban egy műkedvelői előadás vagy koncert gyenge társadalmi életünknek mindig egy-egy érdekes mozzanata. S mert nem valami sürü jelenség nálunk az ilyen estély, a nagyközönség mindig érdeklődéssel néz annak előbe és részéről a siker mindenkor biztosítva van.

Delfezett, vagy csak éppen gyöngye anyagi hasznal nem szokott végződni egyetlen műkedvelői előadás sem; az erkölcsi hasznat, a kellemes estét, nem ritkán igen szép műélvezetet a buzgó műkedvelök biztosítják.

Kár, hogy városunk ifjúsága oly ritkán ad életjelt magáról.

Ha a kaszinó-egyleti dalárda nem adná meg az intonációt, hát bizony senkinek eszébe sem jutna a napok egyhangú folyásába egy-egy kellemes epizód szólni be. Mert Zomborban ugyancsak elkélne, kivált a nyári hónapokban, több koncert, vagy műkedvelői előadás is; hiszen egyéb hiányában még a csepürágok előadásait is fömegessen nézte végig a publikum.

Természetesen nem vonatkozök az a teli hónapokra, a mikor a szintársulat elég műélvezetet nyujt közönségünknek s a mikor nem is szabad a színi előadásokat pártolás nélkül hagyunk.

De ez — az újabb szokás szerint — nem valami hosszú idököz, mert a társulat csak fél ivadon át tartózkodök rendszerint városunkban. És így történök, hogy kapva kap az alkalmon a közönség, hogy egy-egy műkedvelői előadást néhessen végig, és így történt ez hetöfn is, a mikor az erkély-fölhelyek jögein kívül minden jegy elkelt már előre.

A kaszinó-egyleti dalárda rendezte ezt is, néhány nemtag műkedvelői föllepétt. Színe került ez alkalmal Berezük Árpádnak Parasztkisasszony című 3 felvonású népszínművé.

A színház — a mint már jeleztek — egészen megtelt néző közönséggel, söt este a pénztárnál nem egy fordult a rendezőhoz azon kéréssel, hogy vitessen be a számára székot. Csakhogy az ilyen késő-érkezett köztök csak kénytelen volt állva nézni végig az előadást.

A szereplök között nem egy olyan hölyget vagy urat láttunk, a kik már egyszer-kétszer bemutatották művészetüket a világót jelentő deszkán. Tessényi Vilma kisasszony is, ki ezuttal Jolan, a parasztkisasszony szerepében gyönyörködtette a közönséget már ismert szép hangjával s kedves játékaival. A máj lánykát, a kit kisasszonyunk neveltek, de azért származását, nem képesek megtáradatni vele, s a ki végre is a művelt lelki, parasztruhás Fátoly Gergelyé lesz, — oly természetesen adta, hogy gyakorlott színesző föladásának is bevált volna. Általában véve az előadás sikere nagy részben köszönhetök neki. Mellette mindjárt Kalapsza Bella kisasszonyt említhetjük föl, a ki öv. Gőnezöl Jánosné személyesítette. A szegény jószívü, igazán nemeslelkü özvegyszasszonynak hü képét adta. Egész langhordozása szelid, fölig medgyi félénk megjelenése is arra mutatott, hogy szerepét átérzeve tanultra be.

S ha már benne vagyunk az udvariasságban, hadd említsük föl Scháflner Angéla kisasszonyt is, s csak azután térjünk át a nagyobb szerepekben föllepett férfiakra is. — Matildot személyesítette a földirtokosnak nejét, a ki mindenáron Pestre akarja loányait nöel adni, még pedig a nagyríri megjelenésü (!) Rezeda Marcelléval. A búzské nö jellemet már pusztá megjelenése, némileg merve magartatása is visszatérte. Különbö Matildot szerzetremöltö alakká tette.

A férfi szereplök között első sorban a hódítáni vágyó dandynek, Rezeda Marcellének személyesítöjét kell fölemlitenünk. Balogh Ernö dr. élénk forgatódásai, ügyes gosztusai, kupéli, természetes szaválása „stb. stb.” mind emelték a komikus szerep előadásának sikerét. Mindjárt föllepötek kitüntették ö a közönség részéről: egy skatulya füom szívat kapott. Olyannyira otthon volt a színpadon, hogy még meg is kínálta két, hozzá mindöben hasonló barátját is az ajándék szivarból. A közönség élöké tapsait kísérté előadását, még akkor is, midön nem a szereplököz, hanem a publikumhoz beszéltek (a mi minden jelenetében megtörtént). Pedig a színiészek, a mi a színpadon van, semmi köze a közönséghez; az esemény a színpadon folyik s csak annak személyi beszélnek egymáshoz. Hanem azért (vagy talán éppen azért) folyton derültségben tartotta a telt házat. Kupléiban megénekelte az utjemplomot, mint a város régiégeinek egy becses darabját, és az artézi kutat, mint a leendö használatlan régriséget; Strossmayert és a szeszadöt, az előbbinek nem rég adott nagy „orrot” „stb. stb.”

Fátoly Gergely nem éppen könnyü szerepét Iményi István mutattva be. Énekeit mindvégig tetszéssel hallgatta a közönség s valamennyit élöken megaptoltra. Játékában is szép sikerrel alakította a nemesen gondolködök, nyilt szívü parasztlögevény szerepét. A komoly aggodök Kelemen Tamást meg Lovász Márton dr. adta szép élethűséggel.

A kisebb szerepek is jó kezekben voltak s röviden meg kell emlékezünk azokról is. Wolf Ida kisasszony kedves kis szerepléany volt s egy eszökröt is kapott a közönség közül. A dohánykertésznek személyesítöi között láttuk Sziegriszt Mariska kisasszonyt, a ki már csak jelmezeivel is tözgyökeres magyaranyeesket mutatott be: Dalmay Hedvig, Tessényi Flóra, Wolf Ida, Dalmay Janka, Kocsis Etelka, Polikán Mariska és Thim Antonia kis-

asszonyok, kik szintén igen kedves színpadi alakok voltak, csak a chorust képezték; nagyob jelenésük nem igen akadt.

A férfiak között Fidibus Frici (Széchenyi Tamás dr.) és Zerge Pista (Tárczy Dezsö) csak Rezeda Marcelléval kisérök voltak; háttér a képhez. A dohánykertésznek szerepét Tessényi Oszkár, Dekker József, Moldován Gyula, Sörös Antal és Stvertzky Aladár adták.

Többnyire csak a karban énekeltek, az egy Dekker Józsefnek, a pletyka Sánta Matyának volt csak egy két jelenése; azonban szerepe nem nagy fáradságot igényelt és szépen is mutatott be.

Végül két szereplöröl kell megemlékezünk. Az egyik a rendezö: Városy László, a másik meg a sugö: Popovits Sebö. — A közönség egyiket sem látta, de az előadás mentén eléggé tapasztalta a fáradhatlan, avattot rendezök köz munkáját, valamint néha-néha észre vette a sugolyuk szerény lakójának halk iparkodását is, (vagy ha nem, hát tudomást vehetett nagy föladatáról a Rezeda Marcellé kupléja után.)

A kaszinó-egyleti dalárdának szép kis összegeesköt hozott a konyhára ez az előadás, a közönség meg nem sajnálta a pénzt.

Pikrates.

Irodalom.

— **Uj regény Csiky Gergelytöl.** Ismét két kötetét kaptuk az Egyetemes Regénytárnak, melynek csak rövid idővel ezelött hagyták el a sajtót. Címe a két kötetnek: „Az elvált asszony.” Irta Csiky Gergely. Az Egyetemes Regénytár a budapesti Singer és Wolfner könyvkiadó cégé a künftö vállalata, mely megjelenésével valódi híányt pótl s úgyszólván nélkülözhetetlenül vált a magyar olvasó közönségre nézve, megkezdte negyedik évfolyamát. — Csiky Gergely regénye az új évfolyamnak I. és 2-ik az egész gyűteménynek pedig 55-56-ik kötetét képezi. Hírnevesebb magyar írótl, jobb s érdekesebb regényt alig adhatnak volna a kiadök. — Érdekes önk nézve már azért is, mert „Az elvált asszony” Csiky Gergelynek az első könyvalakban megjelent regénye. Egy valóban érdekes történetet beszél el a szerzök két kötetben, mely lelkesítél az olvasó figyelmét az első lapon, s érdeklödösünket fokozva leköteve tartja azt mind végig. Legkevesébb sines rovására a regénynek, hogy meg vagyunk szokva Csiky alakjait személyesítve látni a színpadon. Az összesen benyomított mese s az erős drámaiság következtében élöké lesznek az egyes személyek előltök a regényben is. Különbö minék bővebben szölnök, Csiky neve maga a legtöbbbet mond, még csak annyit, hogy a színpadon szerzett sikereit, Csiky Gergely e regényével csak növelni fogja. Végül, most mikor az Egyetemes Regénytár negyedik évfolyamába lépett, nem mulaszthajuk el az utjolat a nagy közönség meleg pártfogásába ajánlani. Az eddigi megjelené 54 kötet nagyobbára első rendü írök munkái, változatosan mutatva be a francia, angol, német, orosz, spanyol — s mi nekünk legföb — a hazai írök terkeit. — Az új évfolyam részére pedig mint értesültök, több tekintélyesebb hazai írók mint: Mikszáth, Abonyi, Degré, Benekyné, Vadnai K., Kazár stb. és külföldi mint Rider Haggard, Obnelt, Feuillet, Zola, Cherbuliz, Conyay stb. legújabb műveit szeretök meg a kiadök. E névsor kellö biztosítök arra nézve, hogy a közönség feltétlen bizalommal forduljen a vállalathoz. Megérdemlök azt nemcsak a valogatott, künftö tartalom, hanem a legszigorúb követelményeknek megfelelő szép nyomás és papiros, tartós és izléses kötés s végül a páratlan olcsó ár miatt is. — Egy-egy kötet bolti ára dízes pörös vászonkötésben 50 kr. Oly ár, mely mindenkire nézve lehetővé teszi, egy valóban becses házikönyvtár megszerzését. Minden hóban I vagy 2 kötetből álló teljes regény jelenik meg.

— **A ki egyezre megszerette,** az soha sem válik meg a „Magyar Háziasszony” címü háztartási-, gazdasági és szép-irodalmi hetilaptl, melynek előfizetési ára egész évre 6 frt, fölévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadöhiatal (Budapesten, nagy korona-utca) 2.) melyhez az előfizetése legelzésrübében postautalványon inténdözk. Kívánatra bárminek ingyen és bérmentesen szolgäl mutatványszámokkal. A legújabb szám változatos tartalommal jelent meg.

Felölös szerkesztök és kiadö-lapudájados:

Dr. MOLNÁR GYULA.

1278. szám.

1888.

Árverési hirdetmény.

Ahüirtött kiküldött végrehajto az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenek közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes kir. járásbírósig 972/887. számú végzés által Kocsis János zombori lakos új. Nagy Lajos ns. militúsi lakos ellen 1340 frt. tőke, ennek 1886 év október hó 1 napjától számítandó 6% kamatai és eddigi összesen 60 frt 20 kr. perkölségek követelés erejéig elrendelt kötelezötí végrehajtsá alkalmával bíróság föglöfalt és 1130 frt 30 kr-ra becsült bitor és ágygémek, lovak kocsik, szarvasmarha-próstyá, téglák és I Umráth-féle csepöl gépből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladának.

Mely Árverésnek a 7082/1888 sz. kiküldött rendelö végzés folytán a helyszínen, vagyis Ns. Militúsen alperes lakásán leendő eszközölsére 1888-ik év október hó 13-ik napján delölett 9 óraja határidöül kitöztök és ahhoz a venni szándékozök ezenel oly megjögyéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságök ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. §-a értelmében a legtöbbet igézőrök becsáron 912 s eladatni fognak.

Az alárverezendö ingóságök vételára az 1881. évi t. cz. 108. §-ában megállapított fölteleké szerint lesz kifiztendö.

Kelt Zomborban 1888 évi Szepember hó 29 napján.

Cservenka Lajos,
kir. bíróságí végrehajto.

HIRDETÉSEK.

Etablissement Reutter!!

Budapesten a magy. kir. operaszínházzal szemben

a m. kir. államvasutak palotájában levő, volt Ruscher vendéglői összes helyiségeket berbevettem és ott, elegáns berendezéssel, minden igényeknek megfelelő

vendéglőt

nyitottam, a hol finom ételek, sőt

kis adagu pecsenyék és ételek

is kiszolgáltatom, hogy ez által az étkezést minél olcsóbbá tegyem. — Az összes vendéglői helyiségeket — melyek a tágas ó styla pinczei sörösarnokból — és az I. emeleten levő termekből állanak — újbol kitaroztattam és földszítottam. Miután e helyiségek addig is a külföldiek és az idegenek találkozási és gyűlhelyét képezték, különösen ajánlom tehát vendéglőmet — ahol kipróbált szakácsokat alkalmaztam — a vidéki vendégek figyelmébe.

Színházi előadások után mindig trisszen készült ételekkel szolgálok. **Dreher sört** és legjobb borokat mérlek. — Kisébb társaságoknak külön kis termek (chambae separée) állnak ingyen rendelkezésre.

1—3

Tisztelettel

Reutter Nándor.

Ó Felsége

által
kítüntetve.

Kéretik
az
egyedül helyes
elnevezést

7 arany-
és érdem-érem.
Székülés 1887-ben
1 millió palaczk.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

Kis adagban
hatásos, nem
kellemetlen ízű.
Dr. Korányi, tan.

használni.
Raktarak mindenütt
A széküldési igazgatóság
Budapestben.

Hatásosabb
mint a többi
budai vizek.
Dr. Gebhardt, tan.

Kapható Zomborban: Falcione G., Weidinger S.
és Zs. és Sztrilich Zsigmond uraknál. 1—6

„Az Anker“

élet- és járadék biztosító-társaság

vezérképviselettség: BUDAPEST, Deákter. 6. sz.
saját ház „Ankerudvar“

A társaság minden az ember életbiztosítására vonatkozó üzletekkel foglalkozik, u. m.: a) túlélési és kiházasítási biztosítások; b) haláleseti biztosítások; c) járadék biztosítások.

Nyereményrészül fizetett a társaság a) haláleseti biztosítások után az évi díj 25%-át; b) a túlélési és kiházasítási biztosítások után átlag a biztosított tőkének 30%-át, s így minden biztosított 1000 ftt után tényleg 1300 ftt fizetett. 1—6

Részv.-tőke és biztosítéki alap
1887. december hó 31-én ftt 34.513.072,95

Az utolsó üzlet jelentés szerint
a biztosítási állomány 1887.
decz. hó 31-én volt „ 163.330.602,42
tőke; és járadék „ 48.966,44

A társaság létezése óta haláleseti és kiházasítási biztosításokért 1887. decz. 31-ig kifizetett „ 58.929.495,40

Díjnyelvecskékkel és felvilágosítással szolgál a vezérképviselettség Budapesten vagy a helyi ügynök.

Jó sziv sorsjegyek.

Naponként 10 forintot biztosan kereshet tőke és riziko nélkül bárki a „Jó sziv“ sorsjegyek igen kedvező feltételek mellett való eladása által, melynek húzása 20.000 ftt főnyereménnyel már október hó 15-én lesz.

Ajánlatok intézendők: 2—3

RIESZ S.

BUDAPEST, Hatvani-utca 18. szám.

Aláírási felhívás,

1888-ik évi szerb-királyi államsorsjegyekre.

Névértéke **tíz (10) frank aranyban**, kibocsájtvva 1888-ik évi 20. április 8. majus i törvénnyel

a dohány-egyedárúság megváltása és annak üzemére biztosítva, ennek bevételei által.

Évenként 3 nyeremény és 3 törlesztési huzás.

Főnyeremények: 300,000, 250,000, 200,000, 150,000, 75,000 **arany frank.**

A kifizetés minden levonás nélkül történik.

Minden sorsjegy okvetlenül nyer $12\frac{1}{2}$ —40 arany frankot.

A jegyzések az alant jegyzett intézetnél máttól kezdve bezárólag szombat délelöttig elfogadtnak.

Zombor, 1888. október 1-én.

ZOMBORI KERESKEDELM I ÉS IPARBANK
kézi zálogkölcson-intézet.

IFJ. RADOSAWLYEVITS GYÖRGY,
üzletvezető.

8788
tr. 888

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gerencsér Károly és neje szül. Plihta Teréz zombori lakos végrehajthatóknak Obuskovits Mária zombori lakos végrehajthatóknak szenvedő elleni 300 ftt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajthatási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbírószág) területén levő Zomborban fekvő a zombori 179 sztkben Obuskovits Mária nevén álló A f. br. 2083 — 85 öl 201 számú házra és 227 % □ öl beltelekre 720 ftt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi December hó 21-ik napján délelötti 9 órakor a kir. törvényszéki árverési ter-

mében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási aron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban 1888. évi augusztus hó 26-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Gyorgyovánszky György,
kir. törvényszéki bíró.

Főnyeremények: 30000, 20000, 15000, 10000 ftt.

„Jó-sziv“ sorsjegyek.

Kibocsátás 1888. évi október hó 1-én.

Ara darabonként csak 2 ftt 85 kr.

Előjegyzéseket elfogadok 50 kr. lefizetése mellett, a hátralékos 2.35 kr. az átvételnél fizetendő ki, minek f. é. október 14-ig kell megtörténnie.

A „Jó-sziv“ sorsjegyek nálam részletfizetésre is kaphatók az 1883. évi XXXI. t.-cz. alapján a következő árak mellett:

10 drb. 36 részletben havonként	1.20	25 drb. 25 részletben havonként	4.—
15 „ 33 „ „	1.95	50 „ 25 „ „	8.—
20 „ 29 „ „	3.—	100 „ 25 „ „	15.50

Már az első részlet lefizetésénél kiszolgáltatom az eredeti részletívet, mely a sorsjegyek számaít tartalmazza és már a legközelebbi húzásban részesül.

KUNETZ MÓR,

sorsjegy-, részletív- és igérvény-üzlete,
a „FORTUNÁHOZ“ Szabadkán.

Előjegyzéseket elfogad: Löwy Vilmos ur Zomborban.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Salgó-Tarjáni köszénbánya részvénytársulat.

Salgó-Tarjáni darabos- (tömör) és kocka-szén

háztartások számára

továbbá

AKNA-SZÉN GYÁRI CZÉLOKRA

kitünő minőségben és a legolcsóbb árak mellett szállítatik Budapesten, valamint minden vasuti állomásra. — Megrendelések Budapestre az igazgatósághoz (V. kerület, József-tér 14. szám alatt) intézendők és pontosan foganatosíttatnak.

A Salgó-Tarjáni köszénbánya részvény-társulat igazgatósága

Budapest, V. kerület, József-tér 14. szám.

2—10